

Sygn. akt II Ka 388/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 marca 2019r.

Sąd Okręgowy w Koninie II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSO Agata Wilczewska

Protokolant: st. sekr. sąd. Irena Bąk

przy udziale Irminy Juszcak Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Turku

po rozpoznaniu w dniu 8 marca 2019r.

sprawy **I. P.**

oskarżonej z art.286§1k.k.

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonej

od wyroku Sądu Rejonowego w Turku

z dnia 24 października 2018r. sygn. akt II K137/18

I. Utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok.

II. Zasądza od oskarżonej na rzecz Skarbu Państwa wydatki za postępowanie odwoławcze w kwocie 50zł i wymierza jej opłatę w kwocie 100zł za to postępowanie.

Agata Wilczewska

Sygn. akt IIKa388/18

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 24 października 2018r. w sprawie o sygn. akt IIK 137/18 Sąd Rejonowy w Turku uznał oskarżoną I. P. za winną tego, że w okresie od kwietnia 2016r. do stycznia 2017r. w P. w woj. (...) w celu osiągnięcia korzyści majątkowej za pomocą wprowadzenia w błąd doprowadziła Gminny Ośrodek Pomocy (...) w P. do niekorzystnego rozporządzania mieniem w łącznej kwocie 5.000 zł w ten sposób, że w złożonym wniosku o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego na córkę N. P. podała swój stan cywilny jako rozwiedziona, co nie polegało na prawdzie oraz nie wykazała w składzie rodziny swojego męża D. i jego dochodów co skutkowało zaniżoną kwotą dochodu rodziny i spełnieniem kryterium dochodowego do przyznania takiego świadczenia, czym działała na szkodę G. S. w P., tj. popełnienia przestępstwa z art.286§1k.k. i za przestępstwo to na podstawie tego przepisu w zw. z art.37ak.k. wymierzył jej karę grzywny w wysokości 100 stawek dziennych po 10zł.

Powyższy wyrok zaskarżony został w całości przez obrońcę oskarżonej.

Obrońca zarzucił wyrokowi naruszenie prawa materialnego, to jest art. 286 § 1 k.k. polegające na bezzasadnym przyjęciu przez Sąd, że zachowanie oskarżonej nosiło cechy i znamiona przestępstwa oszustwa, a także bezpodstawne przyjęcie, że oskarżona miała zamiar popełnienia zarzucanego czynu, dokonane bez ustalenia wszelkich istotnych dla sprawy okoliczności towarzyszących procedurze

składania wniosku o przyznanie świadczenia 500+, sposobem ich realizacji, w szczególności zamiaru, woli i celu w jakim składany był wniosek

o przyznanie świadczenia na rzecz małoletniego dziecka i tym samym bezzasadne przyjęcie, że zachowanie oskarżonej I. P. polegające na tym, że w okresie od kwietnia 2016 roku do stycznia 2017 w P. w woj. (...) w celu osiągnięcia korzyści majątkowej za pomocą wprowadzenia w błąd doprowadziła G. S. w P. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w łącznej kwocie 5.000,00zł w ten sposób, że w złożonym wniosku o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego na córkę N. P. podała swój stan cywilny jako rozwiedziona, co nie polegało na prawdzie oraz nie wykazała w składzie rodziny D. P. i jego dochodów co skutkowało zaniżoną kwotą dochodu rodziny i spełnieniem kryterium dochodowego do przyznania takiego świadczenia, czym działała na szkodę G. S. w P. podczas gdy I. P. - wypełniło znamiona przepisu 286 §1 kk.

Obrońca wskazał, że nie ulega żadnej wątpliwości, że zatrudnieni pracownicy G. S. jako wykwalifikowana kadra winni z należytą starannością badać wnioski jakie do nich wpływają, a już na pierwszy rzut oka powinno zaniepokoić, że skoro I. P. przedkłada do wniosku postanowienie zabezpieczające dotyczące alimentów w trakcie trwania postępowania rozwodowego i jednocześnie wskazuje, że jest już osobą rozwiedzioną to pracownicy ci powinni dostrzec tą niezgodność i dokonać ustalenia prawidłowego stanu faktycznego, nie zwrócenie uwagi na to było nijako „przyzwoleniem” i tym samym I. P. nie wprowadziła nikogo w błąd, a jedyny błąd jaki się pojawił to niedopatrzenie ze strony urzędników, którzy następnie przerzucili odpowiedzialność za to zachowanie na I. P..

Tym samym należy uznać, zdaniem obrońcy, że nie doszło do świadomego i dobrowolnego wprowadzenia w błąd - bowiem jak wskazywała I. P. - została ona pouczona przez pracowników (...) w jaki sposób ma wniosek wypełnić oraz czy wskazywać D. P. jako członka rodziny. Rzecz jasna żaden z pracowników nie pamiętał tej okoliczności, natomiast I. P. nie miała żadnego interesu w tym by takie informacje wskazywać jako nieprawdziwe.

Do znamion strony podmiotowej przestępstwa określonego w art. 286 §1 k.k. należą w zasadzie 3 sposoby działania: wprowadzenie innej osoby w błąd, wyzyskanie błędu, wyzyskanie niezdolności innej osoby do należytego pojmowania przedsiębranego działania.

I. P., zdaniem obrońcy, nie wprowadziła w błąd, nie wyzyskała błędu a już na pewno nie można mówić o wyzyskaniu niezdolności innej osoby do należytego pojmowania przedsiębranego działania bowiem jak już wspomniano wcześniej, pracownicy weryfikujący składane wnioski powinni ustalać każdorazowo stan faktyczny osoby składającej wniosek i pouczać ją o sposobie jego wypełniania. Co istotne także, to to iż niekorzystne rozporządzenie mieniem stanowiłoby kolejną przesłankę przestępstwa oszustwa, o czym w niniejszym przypadku także nie można mówić, gdyż I. P. - jak sama wskazywała - środki pieniężne ze świadczenia 500+ w pełni przekazała na rzecz małoletniego dziecka.

W oparciu o ten zarzut obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonej od zarzucanego jej czynu oraz o zasądzenie kosztów obrony za postępowanie przed Sadem I i II instancji.

Sąd odwoławczy zważył, co następuje.

Apelacja obrońcy oskarżonej okazała się bezzasadna.

Wbrew zarzutom skarżącego, w ocenie Sądu odwoławczego, Sąd I instancji nie dopuścił się naruszenia prawa materialnego przypisując oskarżonej przestępstwo z art.286§1k.k.

Sąd I instancji dokonał prawidłowej oceny ujawnionych w niniejszej sprawie dowodów, na tej podstawie poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne, które jednoznacznie wskazują na wypełnienie przez oskarżoną wszystkich znamion przypisanego jej przestępstwa z art.286§1k.k.

Przypomnieć w tym miejscu należy, że przekonanie sądu o wiarygodności jednych dowodów i niewiarygodności innych pozostaje pod ochroną reguły z art. 7 k.p.k., jeżeli jest poprzedzone ujawnieniem w toku rozprawy głównej całokształtu okoliczności sprawy, stanowi wyraz rozważenia wszystkich okoliczności przemawiających zarówno na korzyść, jak i na niekorzyść oskarżonego oraz jest zgodne ze wskazaniami wiedzy i doświadczenia życiowego, a nadto zostało wyczerpująco i logicznie uargumentowane w uzasadnieniu wyroku.

W ocenie Sądu odwoławczego, dokonana w niniejszej sprawie przez Sąd I instancji ocena dowodów w zakresie sprawstwa i winy oskarżonej została przeprowadzona w sposób prawidłowy, z uwzględnieniem zasad wiedzy, logiki oraz doświadczenia życiowego. Zaskarżone orzeczenie pozostaje, więc w pełni pod ochroną zwłaszcza przepisu art. 7 k.p.k. Sąd Rejonowy wskazał jakie okoliczności uznał za udowodnione, wyjaśniając które ze zgromadzonych dowodów i z jakiego powodu uznał za wiarygodne, a którym tej wiarygodności odmówił. Tok rozumowania Sądu przedstawiony w pisemnych motywach wyroku jest czytelny oraz poprawny logicznie, zaś wywiedzione ostatecznie wnioski oparte zostały w całości na wynikających z materiału dowodowego przesłankach.

Obrońca oskarżonej zdaje się nie kwestionować faktu, że oskarżona składając wniosek o ustalenie świadczenia wychowawczego na rzecz córki podała niezgodnie z prawdą, że jest osobą rozwiedzioną. Wiedziała natomiast, zdaje się wynikać z uzasadnienia apelacji, że gdyby podała inaczej, zgodnie z prawdą, że jest ciągle mężatką, świadczenie to by jej się nie należało z uwagi na przekroczenie progu dochodowego.

Nie jest natomiast rolą Sądu w sprawie karnej dokonywanie oceny czy tak skonstruowane przepisy o świadczeniach wychowawczych są społecznie sprawiedliwe czy też nie i dokonywanie oceny zachowania oskarżonej przez ten przyzmat.

Sugerowanie natomiast przez obrońcę, że nie zwrócenie przez pracowników przyjmujących taki wniosek w związku z treścią składanego przez oskarżoną jednocześnie postanowienia o zabezpieczeniu w sprawie rozwodowej było niejako „przyzwoleniem” na takie zachowanie, jawi się jako nadużycie.

Za treść składanego wniosku odpowiedzialność może ponosić jedynie oskarżona. Zwłaszcza, że żaden z przeprowadzonych dowodów nie wykazał aby oskarżona została wprowadzona w błąd odnośnie tego jaki ma podać stan cywilny.

Przeznaczenie zaś uzyskanych pieniędzy na potrzeby dziecka w żaden sposób nie pozbawia przypisanego oskarżonej przestępstwa znamienia skutku w postaci niekorzystnego rozporządzenia mieniem.

Kierunek apelacji, co do winy obligował Sąd odwoławczy do kontroli zaskarżonego orzeczenia, także co do rozstrzygnięcia dotyczącego kary (art. 447 § 1 k.p.k.).

Sąd Okręgowy nie dopatrył się, by w niniejszej sprawie zachodziła podstawa do zmiany wyroku (art. 438 pkt. 4 k.p.k.). Pamiętać bowiem trzeba, iż o rażącej niewspółmierności kary w rozumieniu art. 438 pkt. 4 k.p.k. można mówić tylko wówczas, gdy na podstawie ujawnionych okoliczności, które powinny mieć wpływ na wymiar kary, można by przyjąć, że zachodziłaby wyraźna różnica pomiędzy karą wymierzoną przez sąd I instancji, a karą, która byłaby prawidłowa w świetle dyrektyw art. 53 k.k. Z taką sytuacją nie mamy do czynienia w niniejszej sprawie.

Mając na względzie wszystkie przedstawione powyżej okoliczności, Sąd odwoławczy – nie znajdując przy tym uchybień określonych w art. 439 k.p.k. lub art. 440 k.p.k., podlegających uwzględnieniu z urzędu i powodujących konieczność dalszej zmiany bądź uchylenia zaskarżonego rozstrzygnięcia – na podstawie art. 437 § 1k.p.k. orzekł jak w wyroku.

O zasądzeniu od oskarżonej na rzecz Skarbu Państwa kosztów procesu za postępowanie odwoławcze Sąd orzekł w oparciu o art. 636 § 1 k.p.k. Wysokość wydatków należnych Skarbowi Państwa ustalił na podstawie § 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 2003 r. w sprawie wysokości i sposobu obliczania wydatków Skarbu Państwa

w postępowaniu karnym (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r., poz. 663) oraz § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 2014 r. w sprawie opłat za wydanie informacji z Krajowego Rejestru Karnego (Dz. U. z 2014 r., poz. 861).

O opłacie należnej od oskarżonej Sąd orzekł natomiast w oparciu o art. 3 ust. 1 i art. 8 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (tekst jedn.: Dz. U. z 1983 r., Nr 49, poz. 223 ze zm.) określając jej wysokość na 100zł.

Agata Wilczewska